

891.99
2-99

Handwritten signature

ՅՏՈՒԳԱՆԻ Է 1961 թ.

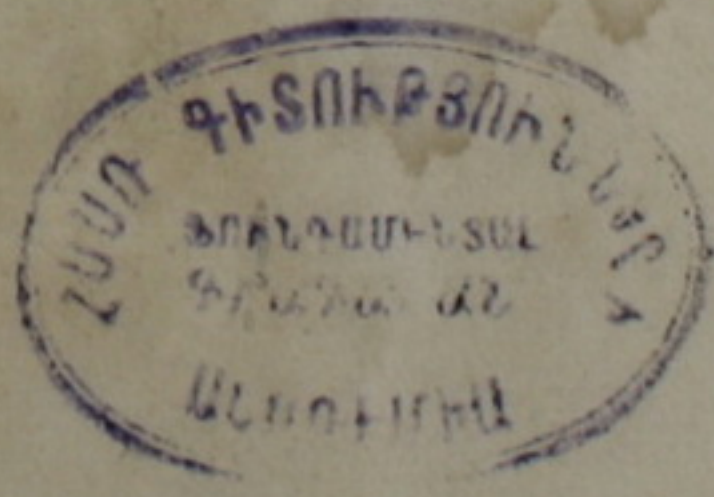
ԱՆԱՊԱՏԻ ՀՈԳԻՆԵՐ

(ՄԻԱՐԱՐ ՕԲԵՐԷԹ)

9373
A 28455

Գ Ր Ե Ց

ՊԱՐԳԵԻ ՀՐԱՅՐ

Պ Ո Ս Թ Ը Ն
1926

Copyright, 1926.
by
BARKEV ATTARIAN

HAIRENIK PRESS, BOSTON, MASS.

ԳՈՐԾՈՂ ԱՆՁԻՆՔ

ՀՐԱԶ, Տարագիր հայորդի մը, 18 տարեկան

ՏԽՐԱՆՈՒՇ, Տարագիր հայուհի մը, 15 տարեկան

ԽԱՏԻՃԷ, Արարուհի մը, 18 տարեկան

Տեսարան,— Արարիա

ԱՆԱՊԱՏԻ ՀՈԳԻՆԵՐ

Տ Ե Ս Ա Ր Ա Ն Ա.

ՏԵՐԱՆՈՒՇ

(Տեսարանը կը ներկայացնէ Արաբիոյ անապատը :

Իրիկնամուտ է :

Տխրանուշ՝ Արաբուհուոյն տարագով եւ կուժը ուսին, ջրհոր կ'երթայ երգելով) :

ՋՐՀՈՐԻ ՃԱՄԲՈՒՆ

Փշեցէ՛ք գով-գով, այրուող փակտիս,
Իրիկուան հովեր, ով անուշ հովեր,
Մարեցէ՛ք սիրոյ եւ կարօտութեան
Կրակըն անշէջ՝ գանկիս բոցաւեր :

Արիւնուող աստղե՛ր ամպոտ երկնփի,
Լոյս տուէ՛ք ինծի այս խաւար փամբուն,
Որ սարսափահար փախուստ տան դեւեր՝
Մթութեան մէջէն, սեւ անդունդներուն:

Հեգասա՛հ լուսնակ, անբաժա՛ն ընկեր,
Ամպեայ ծովերուն մէջ փոթորկայոյգ,
Թող ջահիդ լոյսով ողողուի փամբաս,
Եղի՛ր ոահվիրան չարչարեալ հոգւոյս:

Դէ՛հ, թեւատարած՝ մթութեան մէջէն,
Թռէ՛ք, ա՛հ, թռէ՛ք... մահագոյծ բուեր,
Գթացէ՛ք ալ ինձ. ձեր վայվայիւնէն
Տանարը սրտիս դարձաւ կիսաւեր:

*

* *

Ո՛հ, ինչո՞ւ արդեօք չեն փչեր հովեր,
Աստղեր լոյս չեն տար, լուսնակ չի շողար,
Գիշերուան ծոցէն կը թռչին, կ'երթա՛ն....
Կրակ աչքերով բուերն՝ յամբաբար:

Ամէն մի ֆայլիս, փուշերը սո՛ւր-սո՛ւր,
Մերկ ոտուրներուս առջեւն անտէրման,
Կ'ուզեն փաթաթուիլ, փարի՛լ փէշերուս,
Արիւնոտ եւ պիղծ ձեռքերու նման:

Ո՛հ, ինչո՞ւ արդեօք կ'այրուի՛ հոգիս,
Քոցերէն կրծքիս նիչեր կը լսեմ,
Առջեւն աչքերուս՝ ամէն մի ֆայլիս,
Կը տեսնեմ անոր պատկերը վսեմ:

Հոդեղէն, կարմիր սափո՛րը ուսիս,
Փարած է վզիս՝ վարսերուս վերայ,
Եւ հօնգուրտալով ականջըս ի վար
Ա՛հ, իմ հայորդուոյն սեւ դարտը կու լայ:

Ա՛հ, իմ հայորդուոյն սեւ բախտը կու լայ,
Անոր որ հոգուոյն՝ այժմ, նման հոգուոյս,
Խրուեր է դաշոյն մը ժանտ պողպատէ
Ու գինի կը տանջէ մինչեւ արշալոյս:

Ո՛վ Արաբիա՛, երագի՛ աշխարհ,
Շնորհէ՛ համբո՛յր մ'ինձ անոր նակտէն,
Համբո՛յր մը միայն, ետքն Արաբ կոյսեր
Թո՛ղ զիս յօշոտեն, ո՛ղջ-ո՛ղջ յօշոտե՛ն...:

Համբո՛յր մը միայն սիրոյ, կարօտի,
Իմ ջահիլ եարիս շրթներէն թրթռուն,
Համբո՛յր մ'հայրենի արցունքով օծուն
Իմ մատաղ եարիս դալուկ այտերուն:

(Տխրանուշ երգելով եւ յամբաքայլ կը հեռա-
նայ մթութեան մէջէն: Հեռուէն դեռ կը լսուի իր
երգը, որ աստիճանաբար կը նուաղի:

Լուսինը կը բարձրանայ հորիզոնէն):

Տ Ե Ս Ա Ր Ա Ն Բ .

Հ Ր Ա Ձ

(Հրաչ, արարական հովիւի կերպարանով կը տեսնուի հեռուէն :

Մերթ սրինգ ածելով եւ մերթ սուլելով ձայն կու տայ ոչխարներուն, որոնք կը հետեւին իրեն :

Հետզհետէ աւելի մօտենալով, կը ծնրադրէ եւ զաւազանը մէկ կողմ նետելէն ետք կը սկսի աղօթել) :

Ա Ղ Օ Թ Ք Ը

Ո՛չ երկնքի եւ ո՛չ երկրի դէմ՝ բնա՛ւ,

Տէ՛ր... չունեցայ մի տրտունջ,

Ու մանկութեանս բաժին կեանքն ա՛յս, որ

տուիք,

Ես կրեցի լուռ ու մունջ :

Շրթներէս ո՛չ իսկ փրսփրսուի մը թռաւ՝
Զերթ ապերախտ մ'ապստամբ,
Բազկատարած, գիշեր-ցերեկ քո անուան
Աղօթեցի լռութեամբ:

Երբ մարդկային ձեռքերն անգութ խլեցին
Զիս իմ ծուխէն հայրենի,
Զհայհոյեցի անուանդ երբ գիս նետեցին
Այս վայրերըն ամայի:

Աղօթելով առի գլխուս պատմունանս՝
Լուսնի լոյսին տակ աղօտ,
Ողջունելով Արաբիոյ գեփիւռներն
Ելայ ամէն առաւօտ:

Եւ երգելով ու տալով փառք քեզի, Տէ՛ր...
Թափառեցայ սարէ սար,
Յոյսը սրտիս, որ պիտի օր մը ծագի
Արեգակը քո պայծառ:

Տատասկապատ փամբաներէն, հօտերուն
Առջեւէն՝ ձեռքս իմ մահակ,
Արիւնլուայ-բոպիկ ոտքով փալեցի,
Բախտին առջեւ գլխահակ:

Եւ փալեցի՛... օ՛... անընդհատ փալեցի՛...
Յոյսը սրտէս անբաժան,
Բայց, Տէ՛ր, յոգնա՛ծ եմ, չե՛մ կարող ալ
փալել
Համբուն վրայ այս դաժան:

Տէ՛ր... կարօտով սիրտըս լի է, կը շրջի՛մ...
Անապատէ անապատ,
Կարօ՛տն ունիմ առուակներու երգերուն՝
Ժայռերու մէջ մամռապատ:

Կարօ՛տն ունիմ, Տէ՛ր... մարգերուն, սարե-
րուն,
Եւ լեռներուն ամեհի,
Կը բորբոքի սրտիս մէջ հուր մըն անշէջ
Դէպի դաշտերն հայրենի:

Տէ՛ր... չդառնալ՝ թէ որ գրած ես հակտիս,
Հայրենիքիս իմ անուշ,
Շնորհէ՛ ինձ, գեղգեղել երգ մը ներա
Բազուկներուն մէջ ֆնֆուշ:

Որ մոռանա՛մ... ցաւերն ամբողջ մոռանամ՝
Ծնողներուս նահատակ,
Ըլլամ արբշիռ սիրով մ'անհուն, ու փարի՛մ...
Աչուրներուն լուսարձակ:

Եւ մոռանա՛մ... աշխարհն համայն մոռա-
նա՛մ...

Վարսերուն մէջ ոսկեթել.
Տէ՛ր... կը տենչա՛մ վարսերուն մէջ պարուր-
եալ,
Քեզ յաւիտեան աղօթե՛լ....:

(Հրաչ, շապիկին երկայն թւերովը արտասուաթոր աչքերը սրբելէն ետք, գաւազանը ուսը կ'անցնէ, եւ քարէ բարձ մը շինելով վրան կը փռէ պատմութեանը, որուն կէսը տակը եւ կէսը վրան առած կը ֆնանայ:

Լուսինը աւելի կը բարձրանայ եւ ոչխարներուն մայիւնը հետզհետէ կը պակսի):

Տ Ե Ս Ա Ր Ա Ն Գ .

ԽԱՏԻՃԷ

(Հրաչ կը ֆնանայ պատմութեանին պլլուած :
Լուսնի լոյսը կ'իյնայ անոր վրայ :
Հեռուէն կը տեսնուի Խատինէ, որ անձկութեամբ չորս կողմը նայելով կը մօտենայ Հրաչին, եւ հիացումով պահ մը դիտելէն ետք անոր դէմքը, կ'ուզէ արթնցնել գայն երգելով) :

ԶԱՐԹՈՒՄԸ

Հօտերուն ֆով, մահակն ուսին,
Ինկած, մենակ... տխրամած,
Լուսնի լոյսով կը ֆնանայ
Պատմութեանին փաթաթուած :

Արտասուաթոր աչուրներէն
Արտասուփի կաթիլներ
Այտերն ի վար գլտորուե՛ր են
Ու շարուած գերթ մարգրիտներ :

Պըլպըլացող աստղերուն դէմ
Թողած անփո՛յթ... կուրծքը բաց,
Քարեղէն բարձ մ'է գլխուն տակ
Ու գլխուն վերն է Աստուած :

(Աւելի մօտենալով Հրաչին եւ աւելի քարձր
ձայնով գայն արթնցնելու ջանալով),—

Ինչո՞ւ անգուք, ինչո՞ւ արդեօք
Կը չարչարես զիս ու քեզ,
Գթա՛ հոգուռյս, գթա՛ հոգուռյդ,
Գթա՛ սրտիս բոցակէզ :

(Խատիճէ աւելի մօտենալով կը ծռի ու կը համ-
բուրէ Հրաչը, որ յանկարծ արթննալով, աչքերը
լայն-լայն կը բանայ եւ ապշութեամբ աչքերն անոր
աչքերուն սեւեռած, ետ-ետ կը փաշուի, իսկ Խատի-
ճէ կը շարունակէ թախանձագին) :

Դեռափթիթ սիրոյն սրտիդ
Միթէ — եա՛ր իմ սիրական, —
Փաթաթուե՞ր է օձի նման
Սէրը մի Հայ աղջկան :

ՏԵՍԱՐԱՆ Դ.

ՀՐԱԶ ԵՆ ԽԱՏԻՃԷ

(Խատինէ կ'ուզէ դարձեալ համբուրել Հրաչը,
որ կ'ընդդիմանայ, կեցնելով զայն ու ետ-ետ քաշ-
ուելով) :

Հ Ր Ա Չ

Արարի՛ աղջիկ, օ՛... եամա՛ն աղջիկ,
Զգէ՛ զիս մենակ,
Գնա՛, հեռացի՛ր, հանգիստ քնացի՛ր
Սեւ վրանիդ տակ :

Խ Ա Տ Ի Ճ Է

Ա՛յս... Հայո՛ւ տղայ, դու անսի՛րտ տղայ,
Ալ գթա՛ հոգուոյս,
Կը մնան աչքերս սեւեռեալ նամբուդ,
Մինչեւ արշալոյս:

Հ Ր Ա Ձ

Քոյրի՛կ իմ, հոգուոյս ծաղկանց վրայէն
Խորշակն է անցած,
Սրտիս թաղարին, չէ տուած սիրոյ
Ցօղերըն Աստուած:

Խ Ա Տ Ի Ճ Է

Սրտիդ թաղարին ես մատա՛դ ըլլամ
Եար իմ սիրական,
Շիթերն աչքերուս, թող լփուած սրտիդ
Ցօղերըն ըլլան:

Հ Ր Ա Ձ

Քո՛յր, եղի՛ր գգո՛յշ... Երբ ինձ մօտ տեսնէ՛
Լոյսովն աստղերու,
Դիակդ՝ անշուկ, կը փռէ գետնին
Եղբայրըդ հուժկու:

A 28455 9213

Խ Ա Տ Ի Ճ Է

Լոյսովն աստղերու, թո՛ղ զիս նա տեսնէ
Ինկած քն վզին,
Եղբայրքս յետոյ, դիակս անշունչ
Թո՛ղ փռէ գետնին:

Հ Ր Ա Ձ

Կ'աղաչե՛մ... գնա՛, դուն քեզի՛ գթա՛,
Խելացնոր աղջիկ,
Ափսո՛ս է, ափսո՛ս... կեանքիդ գարունին,
Իմ ջահիլ քոյրիկ:

Խ Ա Տ Ի Ճ Է

Կեանքիս գարունին առուն թող վազէ՛
Մարգերէն դար-վար,
Սիրովս քեզ օծէ, ու վերէն ժպտի
Լուսնակը վառ-վառ:

Հ Ր Ա Ձ

Գիշերուան տրտն՛ւմ, այս տխո՛ւր ժամուն,
Հեռացի՛ր սրտէս,
Հին-հին յուշերով, զիս հի՛ն ցաւերով
Հերի՛ք ալ տանջես:

Խ Ա Տ Ի Ճ Է

(Ուզեցի՞նք փաթեթուի՜լ Հրաչի վզին), —
Զէ՛, չե՛մ հեռանար. այրուող սրտիդ
Սիրո՛յն եմ կարօտ,
Կ'իյնամ քո վզին, կը մնամ ա՛յստեղ
Մինչեւ առաւօտ:

Հ Ր Ա Ձ

(Քաշուելով խատինէյէն եւ հրելով գայն), —
Հեռացի՛ր կ'ըսեմ, աղջի՛կ, հեռացի՛ր,
Մի՛ իյնար վրաս,
Անունըդ կու տամ վաղն առտու՝ մարդկանց,
Թէ որ հո՛ւ մնաս:

Խ Ա Տ Ի Ճ Է

Զէ՛, չէ՛, դու չես տար անունըս մարդկանց,
Դու կը սիրես զիս,
Գիտեմ որ գիշեր-ցերեկ ինձ համար
Լո՛ւն... կը բռնկի՛ս...:

Հ Ր Ա Ձ

Հաւատա՛, աղջի՛կ, հաւատա՛ խօսքիս,
Կ'ըսեմ՝ վա՛լլահի,
Թէ որ հոս մնաս, անունըդ կու տամ
Արաք Աշխարհի:

Խ Ա Տ Ի Ճ Է

Դէ՛հ... անունըս տո՛ւր... Արաք՝ աշխարհին,
— Ի՛նչ փոյթ, քէ ըսես,—
Բայց գիտցած եղի՛ր, որ չես ազատեր
Օձիֆըդ ձեռքէս:

Հ Ր Ա Չ

Քոյրի՛կ՝ բարութեամբ, ֆանի՛ցս ֆեզի
Ըսի, «Հեռացի՛ր»,
Ես կը սիրեմ ֆեզ լո՛կ իբրեւ քոյրըս՝
Սիրով մ'անբասիր:

Խ Ա Տ Ի Ճ Է

Զէ՛, մի՛ սիրեր զիս սիրովն անբասիր
Մանկան մ'անմեղի,
Ես մանուկ մը չե՛մ... ու լոկ կը պաշտեմ
Սէրը կատաղի:

Հ Ր Ա Չ

Էս ի՛նչ վտանգ է, գիշերուան պահուն,
Օգնէ՛ ինձ եա՛րար:
— Սիրաբո՛րբ աղջիկ, գնա՛ եւ սիրէ՛
Կտրին մը Արաք:

Խ Ա Տ Ի Ճ Է

Քո բօյի՛ն դուրբան , եա՛ր իմ սիրական ,
Դո՛ւ ես իմ կտրին ,
Է՛ս սիրոյն անշէջ , կարմիր բոցին մէջ
Եղի՛ր իմ փրկիչ :

Հ Ր Ա Ձ

Կարմիր բոցին մէջ է՛դ սիրոյն անշէջ
Զե՛նք կարող նետուիլ ,
Քոյրի՛կ , նետուելու՝ սիրոյ հուրին մէջ ,
Դեռ շա՛տ ենք ջահիլ :

Խ Ա Տ Ի Ճ Է

Կու տամ քե՛զ՝ եղբայր , հօտերըս բոլոր ,
Եւ արագավագ
Նժոյգս հրաշեայ , թէ սիրոյս առջեւ
Սրտիկըդ բանաս :

Հ Ր Ա Ձ

Ի՛նչ ընեմ հօտերն եւ արագավագ
Նժոյգն հրաշեայ .
Ո՛չ մէկ տեւական հարստութիւն կայ
Աշխարհի վրայ :

Խ Ա Տ Ի Ճ Է

Հարստութիւնն եմ՝ թէ գիտնաս եղբայր,
Ես անապատին,
Գանձ մ'է անսպառ՝ սիրտըս, որ չ'ունի
Քարեր թանկագին:

Հ Ր Ա Չ

Հաւատա՛, քոյրի՛կ, որ չունիմ ես սէր՝
Ո՛չ մէկ աղջրկան,
Սրտիս մէջ փոխան սիրոյ ծաղկած է
Լոկ ցաւ ու կական:

(Հեռուէն կը լսուի Տխրանուշի ձայնը, որ ջըր-
հորէն կը դառնայ: Հրաչ եւ Խատինէ կը լռեն ու
մերթ ձայնին եկած կողմը եւ մերթ իրարու երեսը
նայելով, կամաց-կամաց իրարմէ կը բաժնուին):

Տ Ե Ս Ա Ր Ա Ն Ե .

ՏԽՐԱՆՈՒՇ

(Տխրանուշ երգելով կը յառաջանայ, մթու-
թեան մէջ չնշմարելով Հրաչն ու Խատինէն) :

ՎԵՐԱԴԱՐՁԸ

Թող վտարե՛ն սուրերով
Զիս հայրենի աշխարհէն .
Եարբս ինէ թող յաւե՛րժ . . .
Սեւ անդունդներ բաժանեն :

Հայրենիքիս ու եարիս
Զոյգ մը ցաւն ա՛յս, որ ունիմ,
Պիտի տանիմ սրտիս մէջ
Մինչեւ գրկէ գիս շիրիմ :

Տ Ե Ս Ա Ր Ա Ն Զ .

ՏԽՐԱՆՈՒՇ , ՀՐԱԶ ԵՆ ԽԱՏԻՃԷ

(Տխրանուշ դէմ դէմի կու գայ Հրաչին ու Խատինէյին հետ եւ վախճալով շուարումի կը մատնուի : Խատինէ Հրաչին եւ Տխրանուշին կը նայի գայրութիւնով) :

Կ Ռ Ի Ի Ը

Խ Ա Տ Ի Ճ Է

(Մօտենալով Տխրանուշին եւ ցոյց տալով Հրաչին) ,—

Ա՞ս է եարը , քո սիրածը ,
Հէ՛յ . . . ա՛յս քեափի՛ք Հայորդին ,

(Եւ յետոյ Տխրանուշը մէկ կողմ հրելով Հրաչին կը դառնայ եւ արհամարհանօքով Տխրանուշը ցոյց տալով) ,—

Ա՞ս է ա՛ն , որ լռիկ—մնջիկ
Փետտեց սէրը քո սրտին :

(Տխրանուշ սափորը մէկ կողմ կը դնէ եւ վախճալով Խատինէյի նայուածքէն ու շարժումէն կ'ապաւինի Հրաչին) :

Հ Ր Ա Չ

(Սպառնալով խառնէյին եւ պաշտպանելով Տխրանուշը),—

Մի' մօտենար, հէ՛յ, խելագա՛ր,
Լֆեալ ու խեղճ աղջըկան,
Թէ չես ուզեր ոտֆերուս տակ
Տրորուիլ շան մը նման:

Խ Ա Տ Ի Ճ Է

(Փոխադարձաբար սպառնալով կը դառնայ Հըրաչին եւ բարձրաձայն),—

Հէ՛յ-եա՛ ֆեափի՛ր, հէ՛յ... ստախօ՛ւ,
Հէ՛յ-եա՛ ֆիզգապ, իպն-իւլ-ֆէլիբ...

Հ Ր Ա Չ

(Կ'ընդմիջէ զայն եւ աւելի բացագանչելով),—
Լոէ՛ աղջի՛կ ,տէ՛, սո՛ւս... կորի՛ր,
Կորի՛ր կ'ըսեմ պինթ-իւլ-ֆէլիբ:

Խ Ա Տ Ի Ճ Է

(Կը զայրանայ եւ աչֆերը կրակ կտրած, անձկութեամբ գօտիին մէջէն դաշոյն մը կը հանէ եւ կատաղօրէն նայելէն ետք Հրաչին, կը յարձակի Տխրանուշին վրայ),—

Ես կը լռեմ ահա՛, այսպէ՛ս...
Եւ կը լռես նաեւ դո՛ւ...

(Տխրանուշ սոսկումով կը նետուի Հրաչին գիրկը, որով կը վրիպի խառնէյին հարուածը):

Հ Ր Ա Չ

(Անմիջապէս կը յարձակի հատիճէյին վրայ եւ անոր դաստակը ուժգնօրէն բռնելով կը դարձնէ, որով դաշոյնը կը խլէ ձեռքէն եւ ընդմիջելով),—

Թո՛ղ տուր ձեռքէդ, քո՛ղ դաշոյնը,
Առանց արիւն թափելու:

Խ Ա Տ Ի Ճ Է

(Երբ դաշոյնը կը խլուի ձեռքէն ճիշդ մը կ'արձակէ, վախճալով որ Հրաչ գինք սպաննէ: Քիչ մը հեռանալով եւ բռունցքը ցոյց տալով),—

Մի՛ մոռանար այս գիշերը,
Ուշ թէ կանուխ պիտ' տեսնես,
Թէ ի՛նչ ըսել է անարգել
Արաք աղջիկը է՛սպէս:

Հ Ր Ա Չ

(Մէկ ձեռքով գրկելով Տիւրանուշը եւ միւս ձեռքով սպառնալով հատիճէյին),—

Գնա՛... գնա՛... չեմ մոռանար,
Ինչ որ ուզես կատարէ՛,
Զեմ վախենարես վրէժէ
Եւ ոչ հուրէ ու սուրէ:

Խ Ա Տ Ի Ճ Է

(Աւելի հեռանալով եւ բարձրաձայն) ,—

Մի' մոռանար, ա'յն դաշոյնը՝
Զոր խլեցիր իմ ձեռքէս,
Պիտի խրեմքն եւ ներա
Սրտերուն մէջ սիրակէզ:

(Կրկնելով վերջին տողերը, խառնել արագ-
րէն փախելով կը հեռանայ ու կ'անյայտանայ խաւա-
րի մէջ):

Հ Ր Ա Ձ

(խառնելով հեռացած կողմը դառնալով) ,—

Գնա'... կորի'ր... եւ հաւաքէ՝
Արաբ աշխարհը բոլոր,
Սաւայն գիտցի'ր որ պիտ' իյնաս
Ճամբաները հեռաւոր:

Տ Ե Ս Ա Ր Ա Ն Է .

Հ Ր Ա Չ ԵՒ Տ Խ Ր Ա Ն Ո Ւ Շ

Հ Ր Ա Չ

(Գուրգուրալով Տխրանուշին վրայ եւ գետնին
զարնելով ջուրով լեցուն սափորը),—

Մի՛ վախնար ֆոյրի՛կ, դէ՛հ, փշուր-փշուր
կոտրտենի կուծը,
Եւ թօթուենի փռշին անիծեալ երկրին
Ու պաշտենի ուծը:

Տ Խ Ր Ա Ն Ո Ւ Շ

Ինչպէ՛ս... ա՛հ... ինչպէ՛ս... կտրին սիրա-
կան,

Թօթուել ա՛յդ փռշին,
Ու պաշտել ուծը, երբ տրուած է մեզ
Ա՛յս կեանքը բաժին:

Հ Ր Ա Չ

Քոյր, մեզի տրուած ա'յդ կեանքը բաժին
Այ ես կը հեզնեմ,
Եւ կ'անարգեմ ալ սեւ քակատագիրն
Ու բախտը դժխեմ:

Տ Խ Ր Ա Ն Ո Ի Շ

(Նետուելով Հրաչի բազուկներուն մէջ),—
Մեռնի՛մ քո հոգուոյն անխախտ հաւատքին
Եւ դիւցազնութեան,
Ո՛ր... դուրբա՛ն ըլլամ սրտիդ մէջ թափուն
Ոգուոյն ախոյեան:

Հ Ր Ա Չ

(Տխրանուշը գրկելով),—
Մթութեան մէջէն՝ իրար փաթաթուած,
Քոյրի՛կ, հեռանա՛նք,
Հեզնե՛նք քեզի հետ ալ վիշտ, լաց ու կոծ,
Ցաւ ու տառապանք:

Տ Խ Ր Ա Ն Ո Ի Շ

Դէ՛հ, երթա՛նք ե՛ղբայր, հեռանա՛նք ներա
Անարգ վրէժէն,
Զըլլայ որ գիշերն՝ յանկարծ, Արարներ
Մեր վրայ խուժեն:

Հ Ր Ա Չ

Մի՛ վախճար քոյրի՛կ, կ'ըմպեմ արիւ՛նը
Անոր որ կանգնի
Մեր համբուն առջեւ, արիւնաթաթաւ
Սուրով մ'ահանի:

Տ Խ Ր Ա Ն Ո Ի Շ

Հեռանա՛նք ե՛ղբայր, դէ՛հ, արա՛գ, փախ-
չի՛նք...

Երբ գիշերն է մութ,
Զըլլայ որ տեսնեն, մեր հետքը գտնեն
Մարդիկըն անգութ:

Հ Ր Ա Զ

Ճամբորդե՛նք փոքրի՛կ, մութ գիշերուան մէջ՝
Անաստղ, անլուսնակ,
Յերեկն անցընենք փայրներու մէջ
Անմարդաբնակ:

Տ Խ Ր Ա Ն Ո Ի Շ

(Աչքերը դէպի հիւսիսային կողմ դարձընե-
լով), —

Ո՛ր... անապատի հոգիներո՛ւն պէս,
Որոնք թռան վեր,
Թռչելով կու գանք ողջունելու ձեզ
Հայրենի՛ լեռներ:

Հ Ր Ա Զ

Է՛հ... կ'անցնին օրերն ա՛յս, փոքրի՛կ,
կ'անցնի՛ն...

Եղի՛ր անվեհեր,
Քեզ՝ հետ՝ ծնրադիր, կ'ողջունենք մի օր
Լեռներն ակեհեր:

ՏԵՐԱՆԴԻՇ ԵՆ ՀՐԱԶ

(Երկուքը միասին երգելով կը հեռանան),—

Մենք մշտնջենի ՀՈԳԻՆԵՐՈՐԸՆ ԵՆԲ՝
Սիրով եւ օճաւով,
Կարօտի երգով կը թռչինք դէպի
Երկիրն հայրենեաց:

(Հրաչ եւ Տիւրանուշ երգելով կը հեռանան մը-
թուքեան մէջէն, եւ մինչ կ'անյայտանան, հեռուէն
դեռ կը լսուի իրենց երգը, որ աստիճանաբար կը
կորսուի անապատի լռութեան մէջ):

Վ Ե Ր Զ

[10n.]